

වැඩ වේගවත් කිරීම් සහ කප්පාදුවලට එරෙහිව දික්වැල්ල වතුකම්කරවත් වර්ජනයේ

ආර්ථිම් ගුණතිලක සහ ඒස්.කේ. ඇයිංජිනීවිසිනා
2015 මයි 25

දික්වැල්ල නකට කැඩිය යුතු තේ දැන ප්‍රමානය කිලෝ ගැමී 16 සිට 20 දක්වා වැඩ කිරීම ඇතුළු වැඩ වේගවත් කිරීම් සහ කප්පාදුවලට එරෙහිව හාලිඇල, දික්වැල්ල වත්තට අයත් දික්වැල්ල කොටසේ කම්කරවේවූ මැයි 14 දා සිට වැඩ වර්ජනයක යෙදී සිටිනි. මල්වත්ත වැවිලි සමාගමට අයත් දික්වැල්ල වත්ත, ඩින්ස්ලැන්ඩ්, ලෝවර ඩිවිජන්, දික්වැල්ල හා උග්‍ර කැටවල නමින් කොටසේ 4කින් සමන්විත ය. වත්තේ සමස්ත කම්කරු සංඛ්‍යාව 1500 ක් පමණ වන අතර දික්වැල්ල කොටසට කම්කරුවන් 235 ක් අයත් වෙයි,

ලැබෙන දෙදිනික වැටුප රුපියල් 450 ක සොච්චරු බැවින්, වැඩිපුර කඩින දැන කිලෝවකට රුපියල් 18 බැගින් ගෙවන අමතර දීමනාව ලබා ගැනීම සඳහා අධික ලෙස ගුම්ය වැය කරමින් කිලෝ 20 සීමාව ද ඉක්මවා බොහෝ කම්කරුවන් වැඩිහි තිරත වී ඇත. නමුදු සමාගමට අයත් අනෙක් වතුවලින් දික්වැල්ල තේ කම්හලට ගෙනඹන දැන ප්‍රමානය වැඩිවන දිනයන්හි දී, කිලෝ 25 ද ඉක්මවා දැන කඩින කම්කරුවන්ගේ දැන වලින් කොටසක් තුළුදුසුයැයි ඉවත් කරමින් කිලෝ 25ක් පමණක් සහන් කරන බවද ඉවත දමන දැන තැවත කම්හලට ගෙන ගොස් අඩරා වෙළඳපාලට යවන බව ද දික්වැල්ලේ කම්කරුවේ පවසති.

සමාගම විසින් ගෙනයන වියදුම් කප්පාදු පිළිවෙත් තම රැකියාව සහ ජීවිතය කෙරෙහි බලපා ඇති අයුරු කම්කරුවේ ලෙයක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිවාර්තනකරුවන්ට විස්තර කළහ. “තේ ගස් වල්වලින් වැහිල ශිහිල්ල. දැන කඩින රික අපි සුද්ධ කරගෙන දැන රික කඩිනවා. වල් නිසා දැන කඩින්න බැහැ කිවිහම මිනිස්සු දෙන්නෙක් දානව. ඒ පැඩි ගෙවන්නේ අපේ දැනවලින් අඩුකරල.” එක් කම්කරුවෙකු පැවසුවාය.

තවත් කම්කරුවෙකු කප්පාදුව විස්තර කළේ මෙසේය: “එ කාල කානු සුද්ධ කරන්න පැඩියට කෙනෙක් වත්තෙන් දාල හිටිය. වත්ත හොඳ පිරිසිදුවට තිබුනා. දැන් මාසෙට

රුපියල් 8,000ක් ගෙවල පිටින් කෙනෙක් ගන්නවා. ඒත් වැඩිහි භරියට කෙරෙන්නේ නැ. හෙක්ටෝයාර දෙකකට මිනිස්සු 7 ක් වෙන්න හිටිය වල් බෙහෙත් ගහන්න. ඉස්සර අපි වැඩ කරන තැන් වලට බුවසර්වලින් වතුර ගෙනාව බොන්නයි තේ හදා ගන්නයි. දැන් එහෙම ගෙන්නේ නැ. හැතැපීම 1/4, 1/2 කන්දේ ඇවිදගෙන ශිහිල්ල වතුර අරගෙන ශිහිල්ල වැඩ කරන්න හරිම අමාරුයි. දැන් වල් බෙහෙත් ගහන්නෙනත් නැ.”

වත්තේ අනියම් සේවකයන් ස්ථීර කිරීමට නම් ඔවුන් වසරකට දින 165 ක් ඉක්මවා වැඩ කළයුතු වෙයි. දැන අඩු කාලයන්හි අනියම් සේවකයන්ට වැඩ ලබා නොදෙන බැවින් මෙම සීමාවට ලැංඡීම කළ නොහැකිකක් බවට පත්ව ඇත. මේ හේතුවෙන් ඔවුන් සැමදා අනියම් තත්වයේ පසුවත බවත් දැනට එවන් කම්කරුවන් 90 ක් තම වත්තේ සිටින බවත් කම්කරුවේවූ පැවසුහ. මෙම තත්වය තවත් උග්‍ර කරමින් මිනිස්බල සමාගම් වලින් කම්කරුවන් කුලියට ගැනීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ද පාලකයන් ක්‍රියාවට නෘතා ඇත. ස්ථීර කම්කරුවෙකුට ලබාදෙන ලියින් කාමර, සුබසාධන සහ අර්ථසාධක මුදල ඇතුළු කිසිවක් මෙම මිනිස්බල කම්කරුවන්ට නොලැබෙන බැවින් එයින් ඉතිරි කෙරෙන වියදුම් තම ලාභ පොටිතියට එකතුකර ගැනීම හාමුප්‍රතුන්ගේ අරමුනයි.

මෙම සුරෙකුම් මධ්‍යස්ථානයට සහ සොබායට වෙන් කෙරෙන මුදල් කප්පාදුව තමාට බලපා ඇති අයුරු ද කම්කරුවේ විස්තර කළහ: “මෙයි බලාගැන්න පුල්ලේ කාමරේ දැන් ඉන්නේ එක්කෙනයි. දෙන්නෙක් හිටිය. මොන්ටිසොරි ශිහින් ගෙවල්වලට එන මෙයි ගෙවල්වල කවුරුත් නැති තිසා ඒ දවස්වල අපි ගෙවල්වලට එනක් හිටිය පුල්ලේ කාමරේ. දැන් එකත් නවත්තල. ඉස්ටිරිතාල වාට්ටු රක් තිබුනට ඒ වාට්ටුවල දැන් කවුරුත් නැ. බෙහෙත් නැ. තිබුනු ඇම්බියුලන්ස් එකත් නැ. ඉස්සර බලා ලැබුනෙ මේ ඉස්ටිරිතාල. දැන් බලා ලැබෙන්න ගෙනියන්නයි, බලාව ගේන්නයි රුපියල් 3000ක් විතර යනවා. වත්තෙන් ගෙවන්නේ රුපියල් 800යි. එක ගන්න මිරිස් එකට යන්න රුපියල් 300ක් යනව. බස් නැති තිසා තිවිල්වලින් තමයි යන්න වෙන්නේ.”

“මෙම කොටසේ සායන නැති නිසා ලමයි අරන් යන්න වෙන්තෙන කැටවල කොටසට. ඒ ද්වස්වල මේ වත්තෙන බඩාලට පත්‍ර බෙහෙත්, විටමින් දුන්නා. බර කිරුවා. ලමයි වඩාගෙන එතන ඉන්න ඕන හිටගෙන. බංකුවක්වත් නැ. පාරවල් අඛලන් නිසා වාහන යන්තෙන නැ.”

මෙම ප්‍රභාරයන්ට එරෙහිව දික්වැල්ල කමිකරුවන් අරගලයට අවතීර්නවත්ම, ඔවුන්ගේ සටන්කාමිත්වය දියකර හැරීමට වෘත්තීය සම්ති නිලධරය වහා මැදිහත් විය. ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා තුලින් විසදා ගන්නා බවට කමිකරුවනට පවසම්න් වර්ණය ආරම්භකළ දිනයට පසු දිනයේ උප පලාත් සිඝ්ඩිවිසි නායක වඩාවේල් සුරේෂ බදුල්ල කමිකරු කාර්යාලයට ගියේය. කාර්යාලයෙන් ලැබුන පිළිතුර වූයේ ප්‍රශ්නය වත්තෙන අධ්‍යක්ෂකට යොමු කරන බවයි.

කාර්යාලයේ පිළිතුර ද වඩාවේල්ගේ ක්‍රියාපටිපාටියද ප්‍රතික්ෂේප කරමින් 20 වෙනි දා උදේ හාලිඇල නගරයට රස්වූ කමිකරුවන් 300ක් පමණ සටන් පාය කියමින් පෙළපාලි දැක්වූ. බදුල්ලෙන් පැමිනි පොලිස් කන්ඩායමක් පෙළපාලිකරුවන්ට විසිරෙන ලෙස අන කර ඇත.

“අයි අපි විසිරෙන්නේ? අපේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දෙන්න. වත්තෙන ලොක මහත්තයගේ ඕනිකමට අපේ තලවර්ල (නායකයෙ) එක්කෙනෙක් හරි අරන් ගියෙන් අපි කොස්සකුත් අරන් පොලිසියට එන්නේ. අපි දළ කඩන සල්ලිවලින් තමයි ඕගොල්ලන්ගේ පඩි ගෙවන්නේ.” යැයි පවසම්න් කමිකරු කාන්තාවේ සටන්කාමි වූහ. නගරයේ කුඩා ව්‍යාපාරිකයන්ගෙන් ද කමිකරුවන්ට සහය පල විය.

21 වෙනි දා උදේ වරුවේ කමිකරුවන් මුනැගැසීමට පාලකයන් විසින් එවන ලද සහකාර කළමනාකරුවෙකු “වතු හරිගස්සල දෙන්නම්. වැඩි යන්න” යයි ඉල්ලා ඇත. වත්තෙන් හෙක්වෙයාර 100 ක් වසා දැමීමේ උත්සාහය පිළිබඳව කමිකරුවන් විමසු විට “සුහද්ව කතා කරමු” සියලුම පවසා මහු මග හැරි බව කමිකරුවේ පැවසුහ.

කමිකරුවන් මෙතෙකදු වර්ණයේ තිරතව සිටින අතර හාලිඇල හා කැටවල නගරවල පොලිසිය යොදා තිබේ. සාකච්ඡාවක් සඳහා සාර්ථකය වත්තෙන කාර්යාලයට පැමිනෙන ලෙස කමිකරුවන් තුන්දෙනෙකුට දැනුම් දී ඇත්ත් ප්‍රකේෂකරනයක් අවුලා කමිකරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීමේ ප්‍රයත්තයක් මේ පිටුපස තිබෙන්නට නැකි බවට කමිකරුවේ සැක පහල කරති.

වෘත්තීය සම්ති නිලධරය විසින් නිරන්තරව තම අරගල පාවා දෙන තතු යටතේ පසුගිය අවුරුදු කිපය තුළ කමිකරුවන් නිලධරයට පිටතින් ස්වාධීන ව සටනට පිවිසෙම්න් සිටී. මැත දී ම මස්කෙකලිය ග්ලේනුගි වතුයායේ බිසයිඩි වත්තෙන කමිකරුවේ වැඩ වේගවත් කිරීමට එරෙහිව එසේ අරගලයට පිවිස දින තුනක් වර්ෂනයේ යෙදී ගත්හ. තමා හාම්පුතුන් සමග කළ සාකච්ඡාවේදී දිනකට කැඩිය යුතු දුෂ්‍ර ප්‍රමානය නැවත කිලෝ 18 ට ගෙන එමට හාම්පුතුන් දුන් වාවික පොරෙන්දුවට යටත් කොට ජාතික වතු කමිකරු සංගමයේ නායක වේලායුදුම් කමිකරුවන් නැවත වැඩිට දැක්කුවේය. නැවත වැඩිට ගිය කමිකරුවන්ට එරෙහි දැඩියමක් ද වෙනත් ආකාරයේ වැඩ වේගවත් කිරීමේ ප්‍රභාරයක්ද දියත් වෙමින් පවතී.

ඉදිරි කාල පරිවිශේදයේ මෙම ප්‍රභාරයන් වඩා දියුණු තියුණු වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ සංගමයේ සහාපති රොජාන් රාජුරෙයිගේ මැතම ප්‍රකාශවලින් ම එය පැහැදිලි වෙයි. ඔහු පවසන්නේ ලොක වෙළඳපාලේ තරගකාරිත්වයට මුහුන දී තේ කර්මාන්තය රැක ගැනීමට නම් තිෂ්පාදන වියදම් අඩු කර ගැනීමට අනිවාරයයෙන් සිදුවන බවයි. “වැඩි වැඩ අඩු පැඩි”, මේ කියන්නේ එයයි. සිරිසේන විකුමසිංහ ආන්තුව සහ වතු හාම්පුතුන් එක්ව සැලසුම් කරන මෙම ප්‍රභාරයන්ට එරෙහිව අරගලයට පිවිසෙන කමිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් තම ප්‍රතිචාරය කුමක්ද යන්න ආන්තුව දැනටමත් පෙන්වා ඇත. අධ්‍යාපන කජ්පාදුවට එරෙහිව අරගලයට පිවිසෙන සරසවි සිසුන්ට තිරන්තරව එල්ල කරන පොලිස් ප්‍රභාරයන්, සිසුවියක දුෂ්‍රනය කොට මරා දැමීමට එරෙහිව විරෝධතාවයේ යෙදුන මහජනතාවට එරෙහි පොලිස් මරදනයන් හා පසුගිය දා පරිසර දුෂ්‍රනයට එරෙහිව උද්සේෂ්ඨනය කළ මිතොටමුල්ල පුදේශ්වාසීන්ට එල්ල කළ පොලිස් ප්‍රභාරය මේ සම්බන්ධ පැහැදිලි උදාහරනයන්ය.

මෙම ප්‍රභාරයන්ගේ මූලය පවතින්නේ අරුමුදගුස්ත ධිනපති කුමය තුළය යන්න වසන් කරමින් මෙම ලාභ ගරන පද්ධතියටම කමිකරුවන් ගැටගසා තබන වෘත්තීය සම්ති නිලධරයට පිටතින් කමිකරුවන් අරලයට පිවිසීම ඉදිරි පියවරක් වත් තමුන් එය පමනක් තොසැහේ. වතු කමිකරුවන් තම සටන් ජාගුහනය කිරීමට නම් අනෙකුත් තේ තිපදවන රටවල කමිකරුවන් ඇතුළු ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය සමග එක් ව දහනවාදය පෙරලා දැමීමේ විද්‍යන්මක සමාජවාදී වැඩ පිළිවෙළ මත සටන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය.